

DIE VYFDE GEBOD

EER JOU VADER EN JOU MOEDER

—deur Peter Hammond

Die eerste vier gebooe handel oor ons verpligtinge teenoor God, terwyl die laaste ses te make het met ons verpligtinge teenoor mense.

In antwoord op die vraag wat die grootste gebod is, het die Here Jesus Christus die twee tafels van die Wet soos volg opgesom: "Jy moet die Here jou God

liefhê met jou hele hart en met jou hele siel en met jou hele verstand. Dit is die grootste en die eerste gebod. En die tweede, wat hiermee gelykstaan, is: 'Jy moet jou naaste liefhê soos jouself.' In hierdie twee gebooe is die hele wet en die profete saamgevat." Matt 22:36-40.

Behandel jou ouers goed

Die Bybel stel dit duidelik dat ons sal oes wat ons saai, en dat ons gemeet sal word met die maat waarmee ons ander meet.

In Grimm se feeëverhale word die storie vertel van 'n ou man wie se oë voortdurend geflikker, en wie se hande onbeheerbaar gebewe het. Omdat hy geen blyplek gehad het nie, het hy by sy seun ingetrek. Sy skoondogter kon dit nie verdra dat hy aan tafel die eetgerei aanhoudend laat ratel, en drankies verspil het nie.

In haar woede en ergernis het sy daarop aangedring dat hy op sy eie in die hoekie moet eet, nie by die familie nie.

Die Vyfde Gebod is die enigste wat 'n belofte bevat – dié van 'n lang lewe. As ons 'n lang en voorspoedige lewe begeer, moet ons dié in gesagsposisies eer.

Die manier waarop ons ons ouers en mense wat ouer as ons is, behandel (ongeach daarvan of jy 'n kind, tiener of volwassene is) skep 'n patroon van hoe ons kinders óns gaan behandel.

Om te maai wat jy saai

Hy het op sy eie begin eet, terwyl hy soms na die tafel geloer het waar sy familie sit. Tot op 'n dag wat sy hande só gebewe het, dat hy sy bord op die vloer laat val, en sy kos op die mat beland het.

Die skoondogter het geskree: "As jy soos 'n vark wil eet, sal ons jou soos 'n vark voer!" Sy het 'n houttrog op die grond neergesit en hom aangesê om soos 'n dier uit die trog te eet. Hy hét toe ook maar!

'n Paar dae later kom die vrou se jong »

"Eer jou vader en jou moeder, dan sal jy lank bly woon in die land wat die Here jou God vir jou gee."

Eksodus 20:12

seun opgewonde by die huis. Hy wou vir haar wys wat hy gemaak het: "Kyk, Mamma, ek het 'n trog gemaak, om jou en Pappa uit te voer wanneer ek groot is."

Verwaarloos die oues van dae

Die vrou het in trane uitgebars toe sy besef watter aaklige ding sy aangevang het. Van

toe af het die ou man sy maaltye saam met die familie aan tafel geëet, en die skoon-dogter het alles in haar vermoë gedoen om te probeer vergoed vir die onmenslike behandeling van haar skoonpa.

Daar is vandag 'n opsigtelike gebrek aan respek vir die oues van dae. In busse staan tieners nie meer op om vir ouer

Vyf kategorieë van ouers

In sy uiteensetting van die Vyfde Gebod, verwoord Thomas Watson die ou Puri-teinse tradisie deur te onderskei tussen vyf kategorieë van vaderskap wat ons moet respekteer: politieke vaders, antieke vaders, geestelike vaders, burgerlike vaders en natuurlike vaders.

- Met 'politieke vaders' het hy bedoel: konings en prinse, goewerneurs en burge-meesters, munisipale-, provinsiale- en nasionale leiers.
- Met 'antieke vaders' het hy bedoel: ons vaders in die geloof, in sowel Bybelse tye as in die geskiedenis van die Kerk. (Dit sluit in Noag, Abraham, Isak, Jakob, Moses, Dawid, Elia, die profete en apostels; die vroeë kerkvaders; die sendelinge, bedienaars en die hervormers.)
- Met 'geestelike vaders' het hy bedoel: die bedienaars, leraars of leiers aan wie ons verantwoording moet doen.
- Met 'burgerlike vaders' het hy bedoel: ons werkgewer, ons onderwyser, of ons baas.
- En met 'natuurlike vaders' bedoel hy natuurlik ons biologiese ouers en grootouers. "Uit eerbied vir jou God moet jy eerbied bewys aan oumense en hulle met respek behandel. Ek is die Here." Lev 19:32.

Wat van slegte ouers?

Sommige mense kan dalk sê: "Hierdie gebod is tog sekerlik nie op my van toepassing nie? My ouers was aaklig en het my

as kind vreeslik misbruik...God ver wag tog sekerlik nie van my om bouse ouers te eerbiedig nie? Om die waarheid te sê, ja, God ver wag wel van ons om ons ouers te eer – ongeag van hoe verwerplik hulle optrede ook al was.

Genesis 8-9 is 'n goeie voorbeeld daarvan. Kort ná die Vloed het Noag 'n

omdat ons weet dat dit God behaag.

Eer die owerheid

Ouers moet hulle kinders leer om alle wet-tige gesag te eerbiedig, beginnende by hulle eie ouers. Die welsyn van individuele gesinne berus op gehoorsaamheid aan die Vyfde Gebod. Maar dit ook gaan oor nog

like, ongelowige ouers) behels nie om toe te gee aan al hulle planne om hulle kinders van toewyding aan God te weerhou nie.

As ouers oormatig besitlik, of domine-rend is, staan hulle kinders nie onder enige verpligting om oormatige tyd en energie aan hulle voorskrifte en manipulering af te staan nie. Ons vernaamste verantwoordel-ikheid is om ons Hemelse Vader, die Here ons Skepper en Regter, te vereer. Ons ver-antwoordelikheid om ons ouers te eer, kom tweede – ná ons plig teenoor ons God.

Beskerming en stabiliteit

Die Vyfde Gebod beskerm alle mense teen hoogmoed en arrogansie – deur die opdrag om aan ouer mense respek te betoon, en die jeug daarvan te weerhou om na eie wil op te tree. Die Vyfde Gebod bied beskerming teen die onstabiliteit van die jeug en die selfsug van volwas-senheid.

Dit verskaf stabiliteit deur ons teen impulsiwiteit, voortvarendheid en onerva-renheid te beskerm. Gehoorsaamheid aan hierdie gebod is die weg na seën. "Die Here het...gesê: Wees heilig, want Ek die Here julle God is heilig. Elkeen van julle moet eerbied hê vir sy ma en sy pa." Lev 19:1-3. ■

DR. PETER HAMMOND is 'n sendeling, spreker en die outeur van 'The Ten Commandments – God's Perfect Law of Liberty'. Kontak hom by: 021 689 4480 of missions@frontline.org.za

"Wees gehoorsaam aan jou vader en moeder...en moet hulle nie verag as hulle oud geword het nie." Spr 23:22

mense sitplekke aan te bied nie. Volwassenes wys al te gou hulle frustrasie as hulle tydens inkopies agter bejaardes in die tou moet staan, en baie kinders het weinig waardering vir die wysheid van hulle grootouers.

Wat selfs erger is, is dat so baie Christen-gesinne hulle bejaarde ouers in ouetehuse verwaarloos. Christene behoort 'n voorbeeld van sorgsaamheid vir diegene in nood te wees, en behoort tyd aan die oues van dae te bestee. God heg waarde aan die wysheid van die grysheid, en ons behoort dit ook te doen (Spr 16:31). "Wees gehoorsaam aan jou vader en moeder, jy is hulle kind; en moet hulle nie verag as hulle oud geword het nie." Spr 23:22.

"Die Here het...gesê: Wees heilig, want Ek die Here julle God is heilig. Elkeen van julle moet eerbied hê vir sy ma en sy pa." Lev 19:1-3

wingerd aangelê. Toe die druiwe ryp was, het hy wyn gemaak en só dronk geword, dat hy in sy tent omgekap het. Hy was in 'n skandelike toestand, toe Gam – een van sy seuns – hom daar aangetref het. Gam het dadelik die ander twee broers daarvan ver-tel. Maar Sem en Jafet het hulle respek be-wys deur die naakte Noag met 'n kombes te bedek, sonder om na sy naaktheid te kyk.

Eerbiedig jou ouers

Die Skrif wys ons daarop dat Gam en sy nageslag vervloek is, omdat hy geweier het om sy pa te eerbiedig, selfs al was Noag se optrede onverskoonbaar.

Sem en Jafet en hulle nageslagte, daarenteen, was deur God geseën oor die wyse waarop hulle hul pa eerbiedig het. Ons behoort ook ons ouers te eerbiedig,

meer: Dié wat nooit leer om hulle ouers tuis te respekteer nie, sal waarskynlik ook nie hulle onderwysers by die skool respek-teer nie, en as volwassenes waarskynlik ook nie die gereg respekteer nie.

Hierdie gebod beveel ons nie om ons ouers altyd te gehoorsaam nie, maar wel om hulle altyd te eer. Dit behels jou stem-toon en die ingesteldheid van jou hart, wat duidelik jou respek moet weerspieël.

Die Bybel waarsku dat oordeel dié sal tref wat hulle ouers nie eer nie – "Die oë van 'n man wat met sy vader spot en vir wie dit benede hom is om sy moeder te gehoor-saam, sal uitgepik word deur die kraaie, op-gevrete word deur die roofvoëls." Spr 30:17.

Eerbiedig of gehoorsaam?

Om jou ouers te eerbiedig (veral onrede-

